

Tháng 1-1954, Hội nghị Genève được triệu tập. Ngày 20-4-1954, hội nghị bắt đầu bàn về vấn đề Đông Đức. Ngày 4-5, đoàn Đại biểu Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa do ông Phạm Văn Đồng làm trưởng đoàn, đã đến Genève để tham dự hội nghị. Ngày 7-5, quân dân ta làm nên chiến thắng Điện Biên vang dội.

Thăng Long qua các thời kỳ - Hà Nội không nguyên vẹn

Hội nghị Genève - Pháp rút quân khỏi Hà Nội

Tháng 1-1954, Hội nghị Genève được triệu tập. Ngày 20-4-1954, hội nghị bắt đầu bàn về vấn đề Đông Đức. Ngày 4-5, đoàn Đại biểu Chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa do ông Phạm Văn Đồng làm trưởng đoàn, đã đến Genève để tham dự hội nghị. Ngày 7-5, quân dân ta làm nên chiến thắng Điện Biên vang dội.

Trong phiên họp ngày 10-5, trưởng đoàn ta đã tuyên bố lập trường vững chắc để hòa bình Việt Nam và Đông Đức trên cơ sở tôn trọng độc lập, chủ quyền, thống nhất toàn vẹn lãnh thổ của mỗi nước Đông Đức.

Sau nhiều ngày kiên trì thương lượng và đấu tranh gay go, vượt qua âm mưu phá hoại Hội nghị Genève của đế quốc Mỹ và bọn hiếu chiến Pháp nhằm kéo dài và mở rộng chiến tranh xâm lược, Hội nghị Genève đã được ký kết vào ngày 20-7-1954. Theo quy định của Hội nghị Genève và thỏa thuận ở Hội nghị quân sự Trung Giã giữa đoàn Đại biểu Bộ Tổng Tư lệnh Quân đội Nhân dân Việt Nam và đoàn Đại biểu Bộ Tổng chỉ huy Quân đội Pháp ở Đông Đức, Hà Nội còn nằm trong vùng tạm kiểm soát của quân đội Pháp 80 ngày.

Trong những ngày còn chiến m đng Hà N i, Pháp đã phá hoại thành phố về mặt vật tr c khi chuyển sang cho ta, đ nh bi n Hà N i thành mặt thành phố tr ng r ng, h n lo n, hòng làm giảm uy tín của Chính phủ kháng chiến ở trong nước và trên quốc tế. Pháp còn cố gắng với các bom máy ng y quy n thành phố làm công c th c hi n âm m u phá hoại - di chuyển tài s n, máy móc các công s , xí nghi p và công ng ép nhân dân di c vào Nam. Chi u 27-7-1954, chúng lập “y ban di c” ngày 2-8, Ngô Đình Di m ra Hà N i thúc đ y b n tay sai th c hi n k ho ch t i ác. M đã c p cho Pháp nhi u ph ng ti n c n thi t đ v n chuyển nh ng ng i di c , chuyển h s , tài li u, máy móc, nguyên li u các công s , xí nghi p, kho tàng xu ng H i Phòng vào Nam B , Pháp đã huy đ ng hàng nghìn nhân viên ng y quy n đ làm công vi c

này. Ngày 10-9-1954, chúng tôi mình phá hoại Chùa một cột, một công trình văn hóa lâu đời ở Thủ đô...Trước khi rút khỏi Hà Nội, thực dân Pháp tiếp tục gây ra những tội ác đời đời nhân dân ta.

Những ngày tiếp quản Thủ đô

Thực hiện hiệp định chuyển giao Hà Nội đã ký kết giữa ta và Pháp, ngày 2,3,4-10-1954, Đội Hành chính có 422 cán bộ, nhân viên đã vào thành phố cùng phía Pháp tiến hành kiểm kê tổng quan, công sở, công trình công cộng... để chuyển bàn giao.

Ngày 5-10, Đội Trật tự gồm 158 công an có vũ trang vào Hà Nội, chuyển bàn giao các đơn vị cảnh sát, các cơ quan công an của Pháp và ngành quy định.

Mặc dù phía Pháp dấy dawa, không làm đúng theo các hợp đồng tiến hành tán tài sản, những đồng chí sĩ giúp đỡ của nhiều công chức, đơn vị ngày 7-10, Đội Hành chính và Trật tự của ta đã hoàn thành công tác kiểm kê, chuyển bàn xong biên bản bàn giao.

8 giờ sáng ngày 6-10, để rút khỏi quần thể Văn Điển. Đội Công tác ngoại thành của ta tiến vào tiếp quản. Đây là quần thể đầu tiên ngoại thành thành phố giải phóng.

Ngày 7-10, những đồng chí và chị em của ta có nhiệm vụ giải phóng thủ đô tiếp tục tiến vào Hà Nội tiếp nhận nhiệm vụ đầu tiên.

Mừng đón đoàn quân về giải phóng Thủ đô (10-10-1954) - ảnh: internet

Ngày 8-10, các đội Hành chính, Trật tự đã hoàn thành việc ký kết các văn bản bàn giao các cơ quan, công sở, công trình công cộng với phía Pháp. Ban Tiếp quản thu quân sở cùng một đơn vị cảnh vệ gồm 214 chiến sĩ vào thành phố, nhanh chóng xuống các khu vực, chuyển bàn giao các cơ quan, vị trí quân sự và bố trí gác chung với quân Pháp để những chiến sĩ thi đấu đã được quy định. 16 giờ ngày 8-10, một số đơn vị bộ đội đã tiến sát vành đai đô La Thành, từ Nhị Tân, Cầu Giấy, Ngã Tư Sở, Bạch Mai đến Vĩnh Tuy. Cùng ngày, để rút khỏi Yên Viên.

Sáng ngày 9-10, các đội công tác ngoại thành phố tiếp hợp với bộ đội tiến vào tiếp quản 4 quần: Quần Ngựa, Cầu Giấy, Ngã Tư Sở, Quần Lôi. Đơn vị trực tiếp, ta tiếp quản Đội Lý Hoàn Long. Nhân dân ngoại thành nô nức đón mừng chính quyền cách mạng và bộ đội về giải phóng. Cũng sáng ngày 9-10, một số đơn vị bộ đội từ đồng đội La Thành chia làm 2 mũi tiến vào tiếp quản các khu vực quân sự Quần Ngựa, ga Hàng Cỏ, sân bay Bạch Mai, khu Đơn Thị, thành Hà Nội.

Đúng 16 giờ ngày 9-10-1954, những tên lính Pháp cuối cùng rút qua cầu Long Biên sang phía Gia Lâm. Bộ đội ta hoàn toàn kiểm soát thành phố. Đêm yên Hà Nội rực rỡ ánh đèn trong đêm hòa bình đầu tiên sạch bóng quân thù.

Sáng ngày 10-10-1954, Ủy ban Quân chính thành phố và Đội đoàn 308 tiếp các của ô nhiễm cuối cùng hành quân lịch sử vào Hà Nội. Trung đoàn Thủ đô, tổng hợp chiến công oanh liệt và ra đời

Liên khu I, vinh danh giặc ngoại cao lá cờ “Quyết chiến quyết thắng” dẫn đầu đoàn quân chiến thắng trở về giải phóng Thủ đô trong tiếng nhạc hùng tráng, giặc ngoại hoa, rừng cờ và tình cảm thắm thiết của 20 vạn nhân dân Hà Nội đổ xuống đường đón mừng Ủy ban quân chính và bộ đội.

15 giờ ngày 10-10, hàng vạn nhân dân Thủ đô phấp phới chào cờ chiến thắng, với sự hiện diện của Chủ tịch Ủy ban quân chính thành phố là Thủ tướng Võ Nguyên Giáp và Phó chủ tịch là bác sĩ Trần Duy Hưng, cùng các đơn vị quân đội nhân dân tham gia tiếp quản thành phố. Cờ sao vàng lừng tung bay trên đỉnh cột cờ cao kính. Thủ đô lại trở về với Tự do, hòa bình, do đó, kết thúc một chiến thắng lịch sử đầy hy sinh, gian khổ nhưng rất oanh liệt và vang dội của nhân dân Hà Nội và nhân dân cả nước. Nhân dân cả nước hân hoan, vui mừng cùng nhân dân Hà Nội.

Lịch sử sang một trang mới.

Theo: Lịch sử Thăng Long – Hà Nội, Nhà xuất bản Trẻ 2005